

Hlavní šetření
PIRLS2016
Školní zpráva

Základní škola
Školní 1, Město

Kód vaší školy: S92

Praha, leden 2017

Obsah

1 Úvod	3
2 Projekt PIRLS	4
3 Čtenářská gramotnost	4
4 Šetření PIRLS 2016	4
5 Tabulky a grafy s úspěšností vaší školy	5
6 Kontakty a informace	5
7 Vybraná zjištění z dotazníků	9
8 Vybrané publikace	21

1 Úvod

Zjišťování výsledků žáků prostřednictvím mezinárodních šetření, jejichž realizací je za Českou republiku pověřena Česká školní inspekce, **probíhá v pravidelných intervalech** a Česká republika se do nich zapojuje **od roku 1995**. Prostřednictvím mezinárodních šetření jsou zjišťovány výsledky žáků zejména v oblastech matematické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti a také jsou zjišťovány postoje a názory ředitelů a učitelů o procesu vzdělávání a činnosti škol.

Poznatky z mezinárodních šetření v rámci činnosti ČŠI plní roli externího pohledu na vzdělávací systém a umožňují synergické propojování informací z národních a mezinárodních zjišťování, např. v rámci výroční zprávy či komplexní inspekční činnosti prováděné na konkrétních školách. Díky pravidelné účasti České republiky v mezinárodních šetřeních jsou k dispozici cenné trendové informace o vývoji výsledků a postojů.

Na úrovni vzdělávacího systému jsou **poznatky z mezinárodních šetření využívány** např. ve formě podnětů pro kurikulární úpravy a podnětů pro rozvoj počáteční přípravy učitelů a nabídky DVPP.

Pro zapojené školy připravujeme tzv. **školní zprávy** s údaji o průměrné úspěšnosti žáků. **Pro všechny školy** jsou dostupné **publikace s uvolněnými testovými úlohami**¹ z mezinárodních šetření, které mohou být zdrojem inspirace především pro učitele.

Při zveřejnění výsledků je v ČR vždy vydána tzv. národní zpráva, na kterou později navazují další výstupy, mezi které patří zmíněné publikace s uvolněnými úlohami a **sekundární analýzy** zaměřené podrobněji na určité téma. Na jaře roku 2016 **ČŠI analyzovala** např. **rozdíly mezi méně úspěšnými a velmi úspěšnými třídami** prostřednictvím sekundární analýzy dat z mezinárodních šetření PIRLS 2011 a TIMSS 2011².

Tato školní zpráva obsahuje informace o úspěšnosti žáků vaší školy v mezinárodním šetření čtenářské gramotnosti PIRLS 2016, do kterého se na jaře roku 2016 zapojilo 157 základních škol z celé České republiky. Poskytnuté údaje vám mohou naznačit, jak si vedli právě vaši žáci ve srovnání se žáky z jiných českých škol zapojených do šetření. Školní zpráva neobsahuje mezinárodní srovnání, neboť tyto údaje budou zveřejněny v prosinci 2017 po dalším zpracování získaných dat.

V této zprávě naleznete také vybraná zjištění z dotazníků pro učitele a pro žáky (tyto výsledky jsou prezentovány souhrnně za všechny zúčastněné školy). Na konci zprávy je dále uveden přehled publikací vydaných k mezinárodním šetřením TIMSS, PISA, ICILS či TALIS.

Touto zprávou chceme vaší škole poděkovat za zapojení do mezinárodního šetření PIRLS 2016 a za dobrou spolupráci. Doufáme, že uvedené informace pro vás budou užitečné.

¹ Publikace *Čteme nejen v hodinách českého jazyka* ke stažení zde: <http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/PIRLS/Uvolnene-testove-ulohy/Cteme-nejen-v-hodinach-ceskeho-jazyka>

² Přímý odkaz zde: <http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/TIMSS/Sekundarni-analyzy/Mene-uspesne-a-velmi-uspesne-tridy-%E2%80%93-3-sekundarni-an>

2 Projekt PIRLS

Mezinárodní projekt PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) se zaměřuje na zjišťování úrovně **čtenářské gramotnosti** žáků 4. ročníku. Šetření probíhá v pětiletých cyklech již od roku 2001. Česká republika se v minulosti zapojila do tohoto projektu v letech 2001 a 2011. Do cyklu PIRLS 2016 je zapojeno více než 50 zemí z celého světa.

3 Čtenářská gramotnost

Čtenářská gramotnost je v projektu PIRLS chápána jako tvořivý a interaktivní proces, při kterém se klade důraz na funkční povahu čtení. Úlohy obsahují dva druhy textů, se kterými se žáci v tomto věku nejčastěji setkávají: **literární texty** (krátké příběhy nebo povídky doplněné ilustracemi) a **informativní texty** (vědecké, historické nebo biografické materiály nebo texty typu letáku, pracovního postupu, životopisu či zprávy z výzkumu). Za každým textem následuje sada otázek zaměřených na různé postupy porozumění textu. V úlohách se zjišťuje míra žákovy dovednosti vyhledávat v textu informace, vyvozovat závěry a interpretovat či kriticky posuzovat text.

4 Šetření PIRLS 2016

Vaše škola se v roce 2016 zúčastnila hlavního šetření PIRLS. Testy a žákovské dotazníky vyplnilo celkem 5 537 žáků ve 157 základních školách z celé České republiky. Dotazníky vyplňovali také rodiče žáků, ředitelé zapojených škol a 271 učitelů zúčastněných tříd. Tyto dotazníky umožňují získat informace o postojích ke čtení a čtenářských aktivitách rodičů a žáků, o metodách výuky, podmínkách školy a dalších aspektech vzdělávání.

Za účelem šetření byl připraven soubor úloh, ze kterých byly sestaveny testové sešity obsahující různé sady dvou vybraných úloh. Tyto úlohy jsou stejné pro žáky všech zúčastněných zemí. Každá třída obdržela testové sešity s různými variantami úloh a každý žák vyplňoval pouze jednu z nich.

Výsledky uvedené v této zprávě jsou jedinečné tím, že část informací (úspěšnost školy, tříd a žáků) je jako zpětná vazba sdělována pouze vaší škole. Kód školy uvedený na titulní straně sdělujeme pouze vám. Uznáte-li to za vhodné, můžete výsledky vaší školy zveřejnit.

5 Tabulky a grafy s úspěšností vaší školy

V následujících tabulkách a grafech najdete informace o úspěšnosti žáků vaší školy. Výsledky žáků jsou uvedeny jako průměrné úspěšnosti při řešení testu. **Průměrná úspěšnost** udává v procentech, kolik bodů žáci získali za své odpovědi, přičemž základem je maximální počet možných bodů.

Tabulka 1: Průměrná úspěšnost žáků ve čtení

V této tabulce je uvedena celková průměrná úspěšnost českých žáků zapojených do testování a průměrná úspěšnost žáků vaší školy ve čtení. Výsledky jsou dále členěny podle pohlaví žáků. V tabulce je doplněna také informace o průměrné úspěšnosti žáků podle druhů textů rozlišovaných v testu PIRLS.

Tabulka 2: Průměrná úspěšnost tříd vaší školy

Pro čtení jsou v tabulce uvedeny průměrné úspěšnosti zapojených tříd vaší školy, které byly vybrány pro testování. Výsledky jsou dále členěny podle pohlaví.

Graf 1: Průměrná úspěšnost jednotlivých škol ve čtení

Graf zobrazuje průměrnou úspěšnost jednotlivých škol ve čtení. Školy jsou řazeny sestupně podle průměrné úspěšnosti. Výsledek žáků vaší školy je v grafu vyznačen červeně. Přerušovanou čarou je uvedena průměrná úspěšnost za všech 157 zapojených škol v ČR.

Graf 2: Průměrná úspěšnost jednotlivých žáků vaší školy ve čtení

Ve vaší škole byly testovány dvě třídy. Tento graf zobrazuje úspěšnost jednotlivých žáků. Žáci jsou řazeni sestupně podle úspěšnosti. Barevně jsou v grafech rozlišeni chlapci a dívky. Úspěšnost jednotlivých žáků mohla být ovlivněna přiděleným testovým sešitem (celkem bylo v hlavním testování použito šestnáct variant testových sešitů).

6 Kontakty a informace

Kromě této školní zprávy jsou informace o projektu PIRLS 2016 umístěny na webových stránkách České školní inspekce (www.csicr.cz).

Další informace o projektu PIRLS lze případně získat na webové stránce Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků vzdělávání (www.iea.nl), která šetření organizuje. S dotazy se můžete případně obrátit na národní koordinátorku projektu pro Českou republiku.

Mgr. Zuzana Janotová

koordinátorka projektu

Tel.: 251 023 248

728 621 098

E-mail: zuzana.janotova@csicr.cz

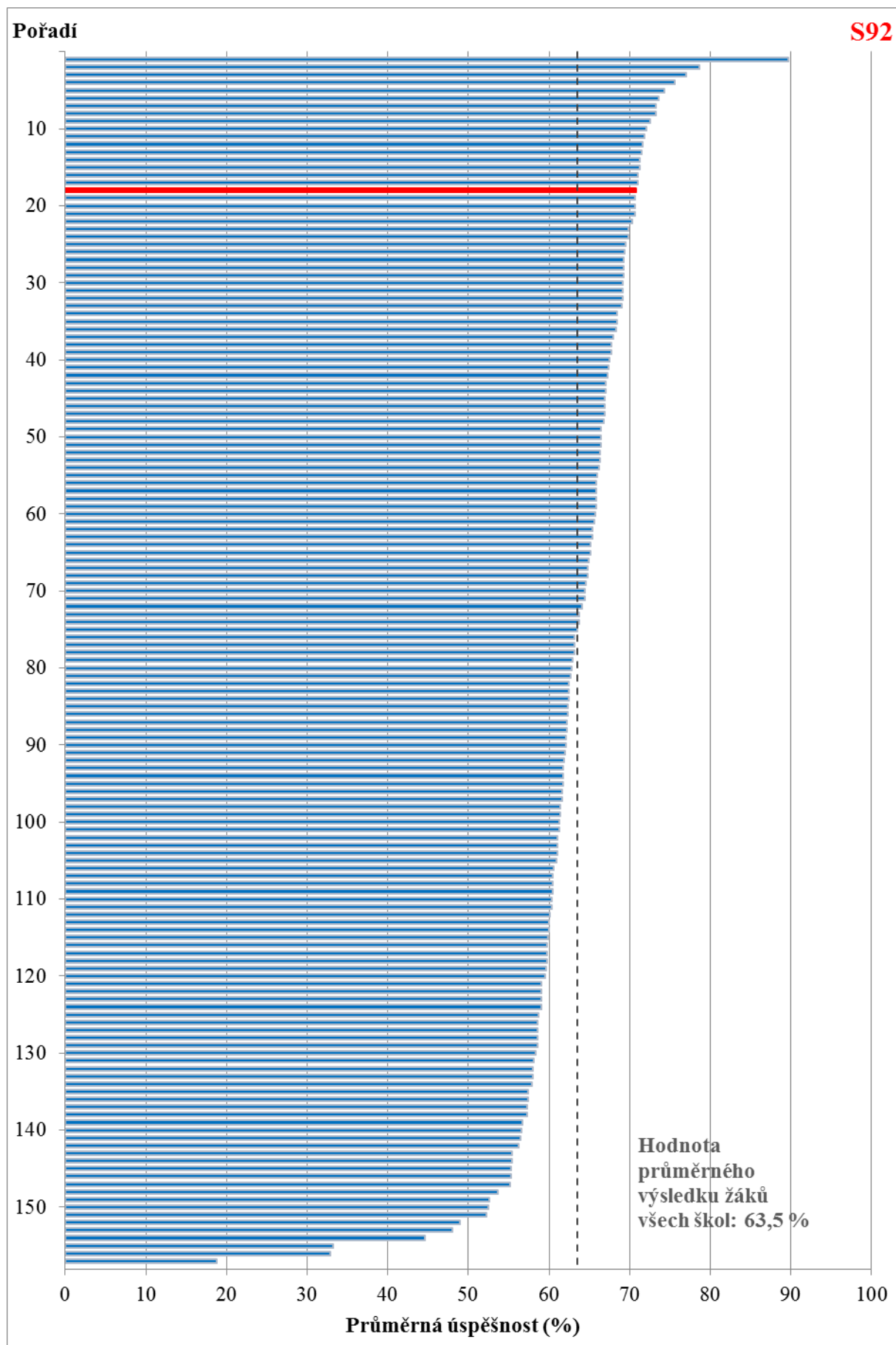
TABULKA 1: Průměrná úspěšnost žáků ve čtení (v %)**S92**

	Čtení celkově			Podle druhů textů	
	CELKEM	DÍVKY	CHLAPCI	LITERÁRNÍ	INFORMATIVNÍ
Česká republika	63,5	64,8	62,2	66,4	60,1
Vaše škola	70,8	76,9	66,8	74,7	67,1

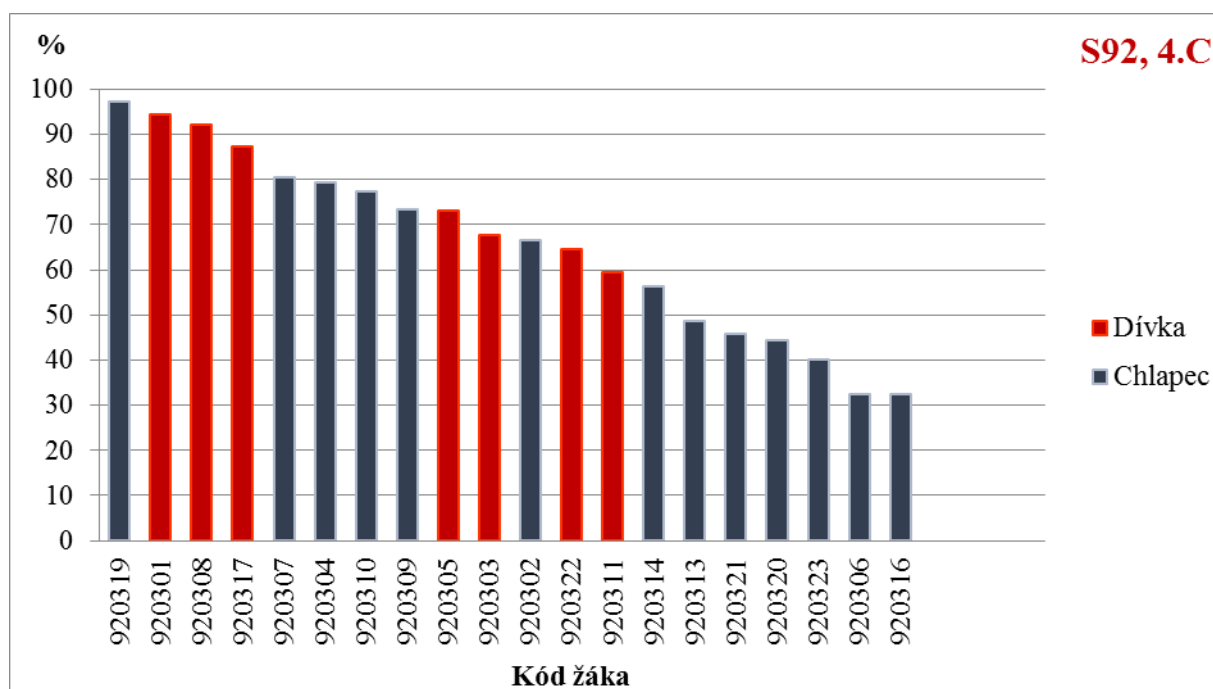
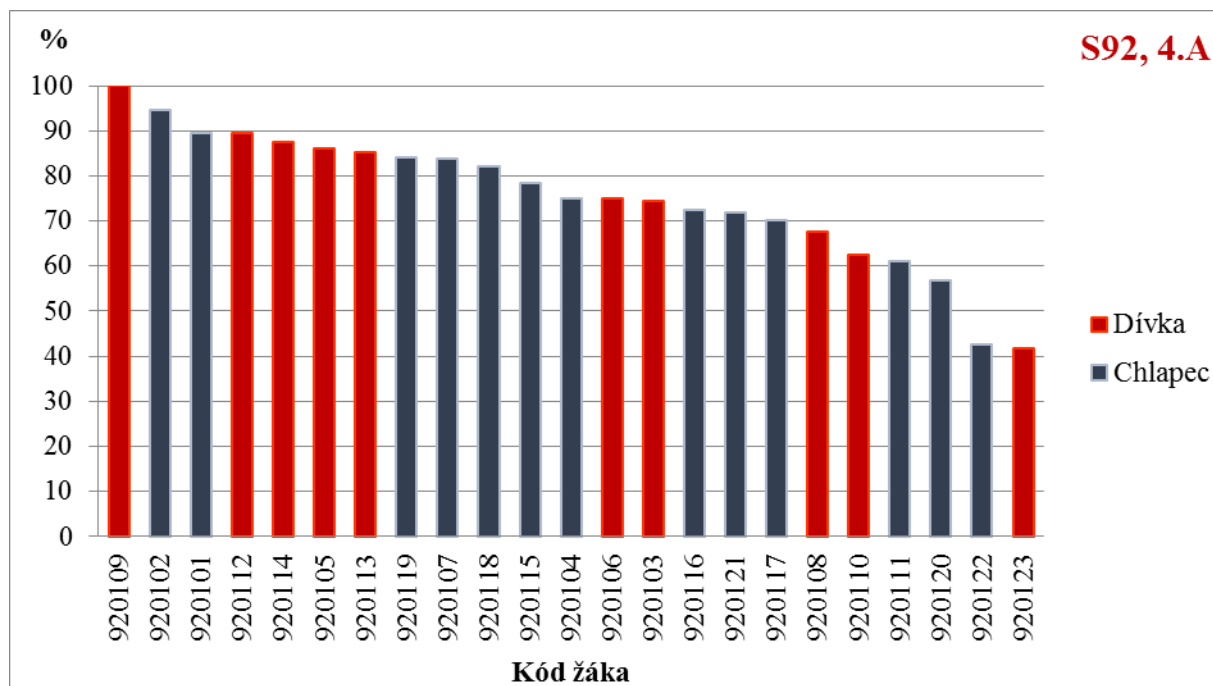
TABULKA 2: Průměrná úspěšnost tříd vaší školy (v %)

	CELKEM	DÍVKY	CHLAPCI
4.A	75,3	77	74
4.C	65,7	76,9	59,6

GRAF 1: Průměrná úspěšnost jednotlivých škol ve čtení

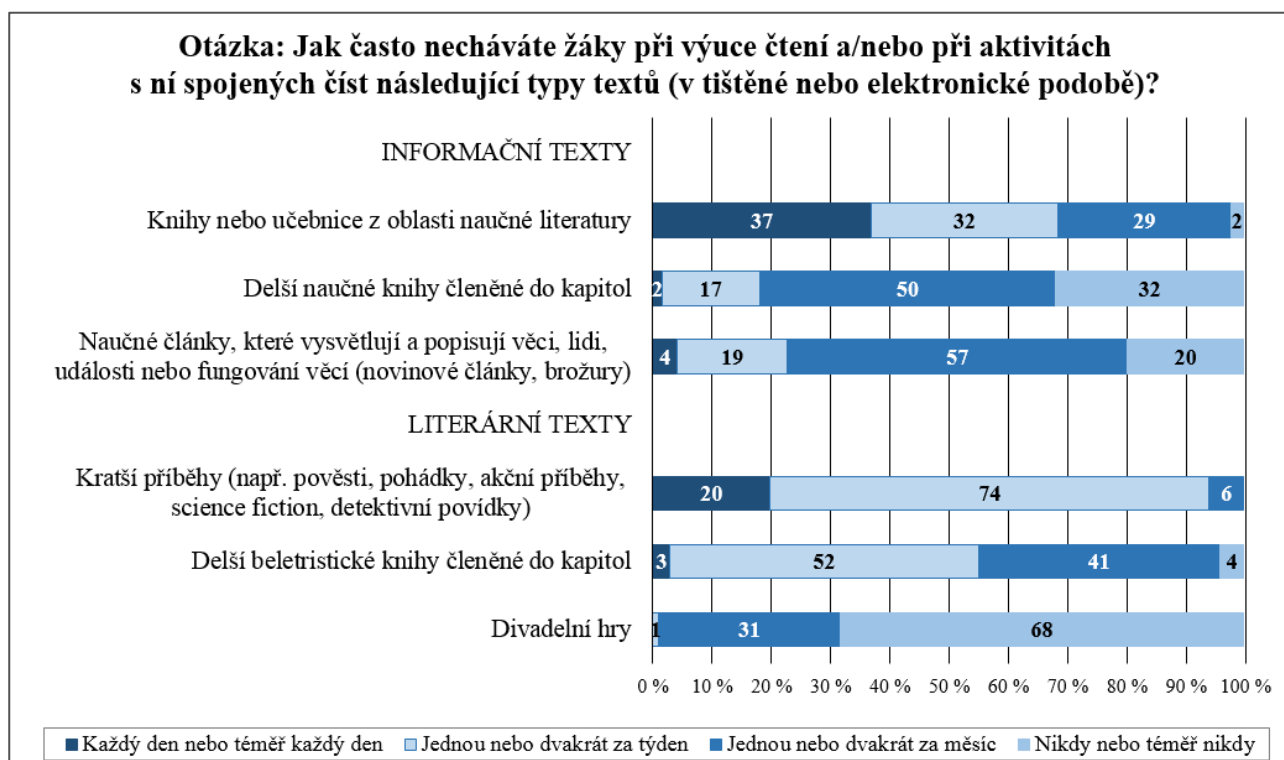
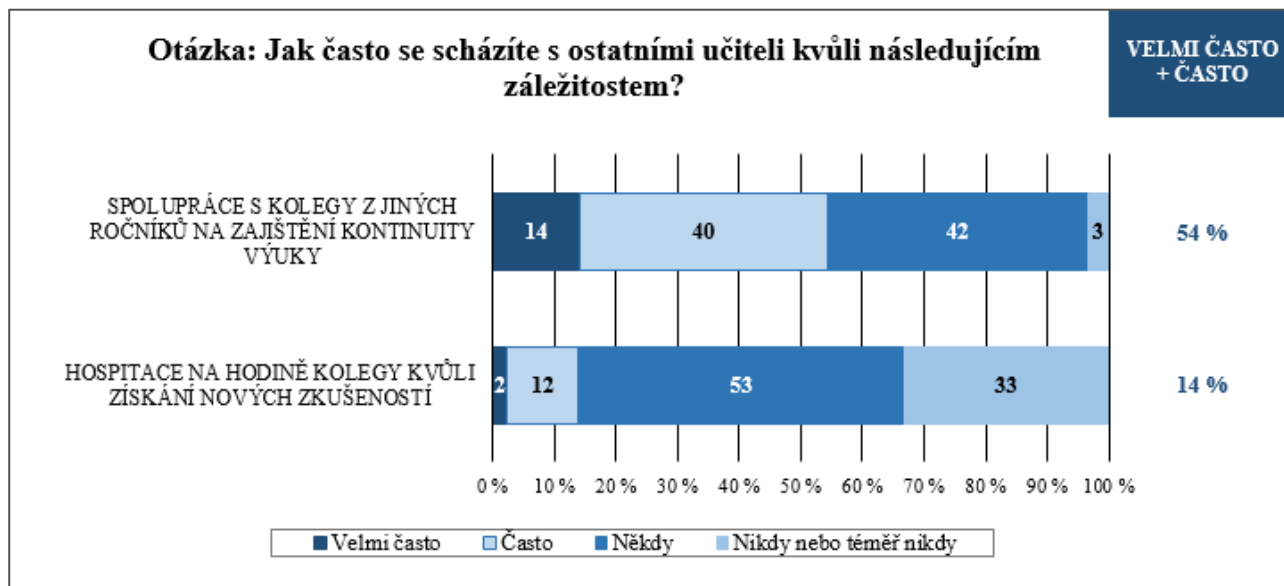
GRAF 2: Průměrná úspěšnost jednotlivých žáků vaší školy ve čtení

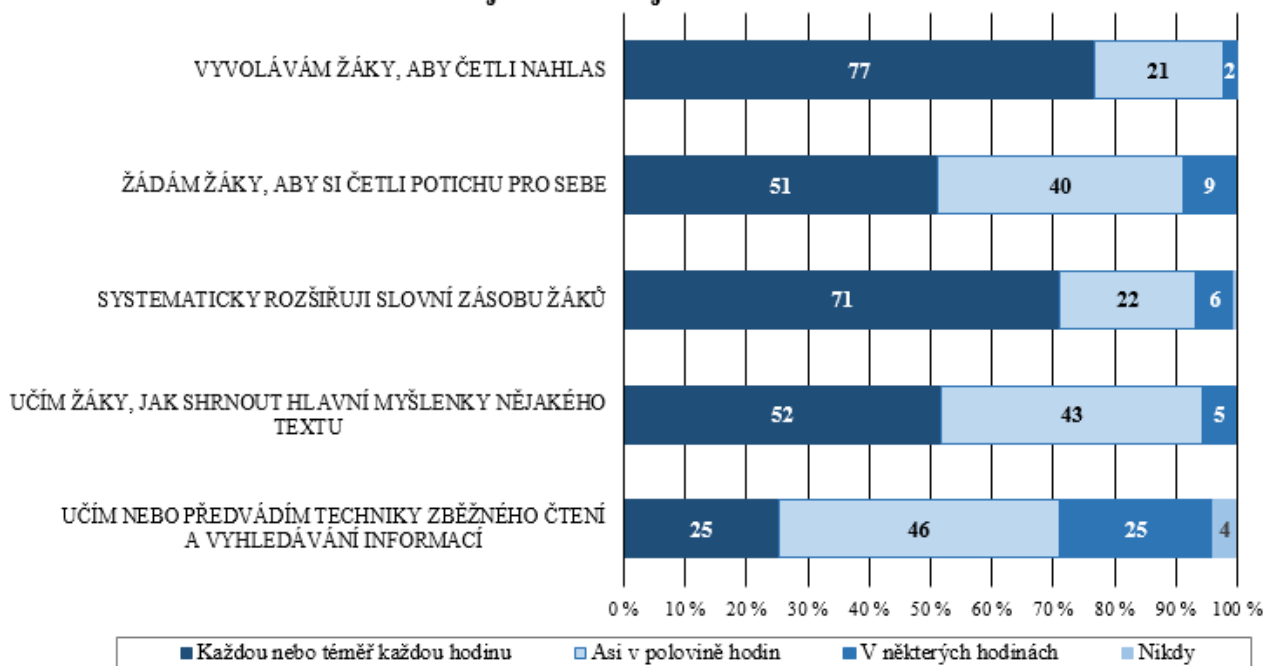
7 Vybraná zjištění z dotazníků

Učitelův dotazník (souhrnně za všechny zapojené školy)³

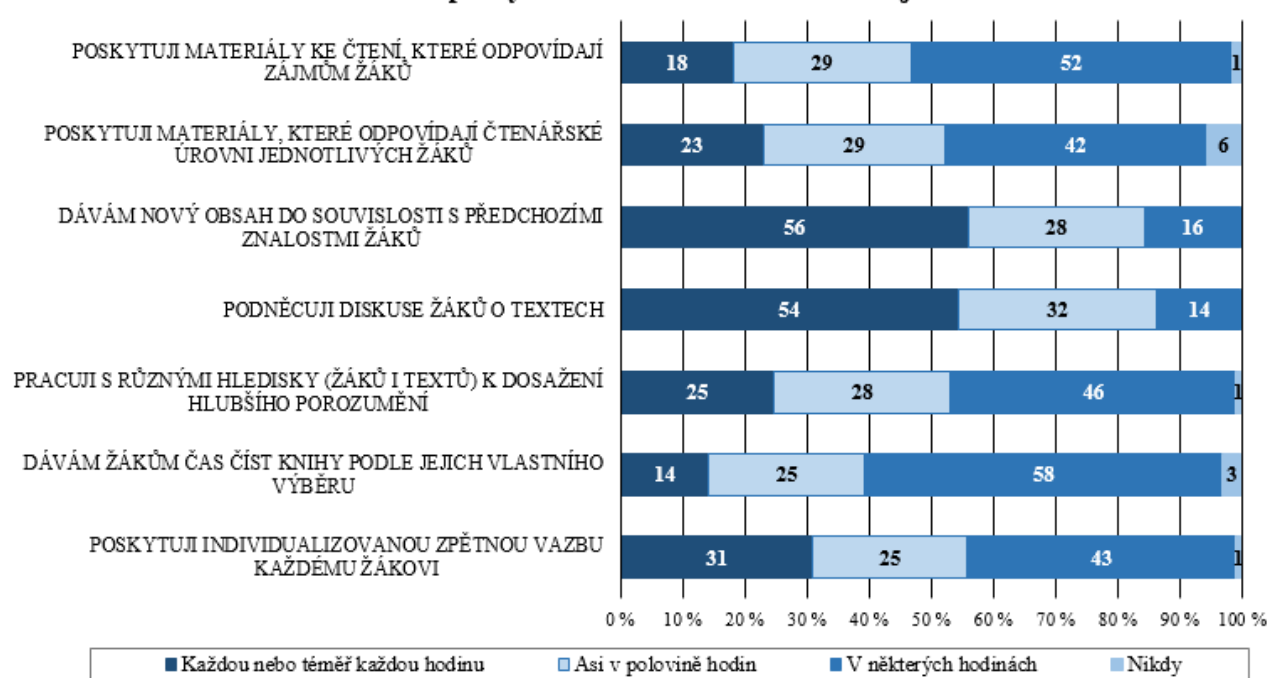

³ Učitelův dotazník vyplnilo celkem 271 učitelů testovaných tříd.

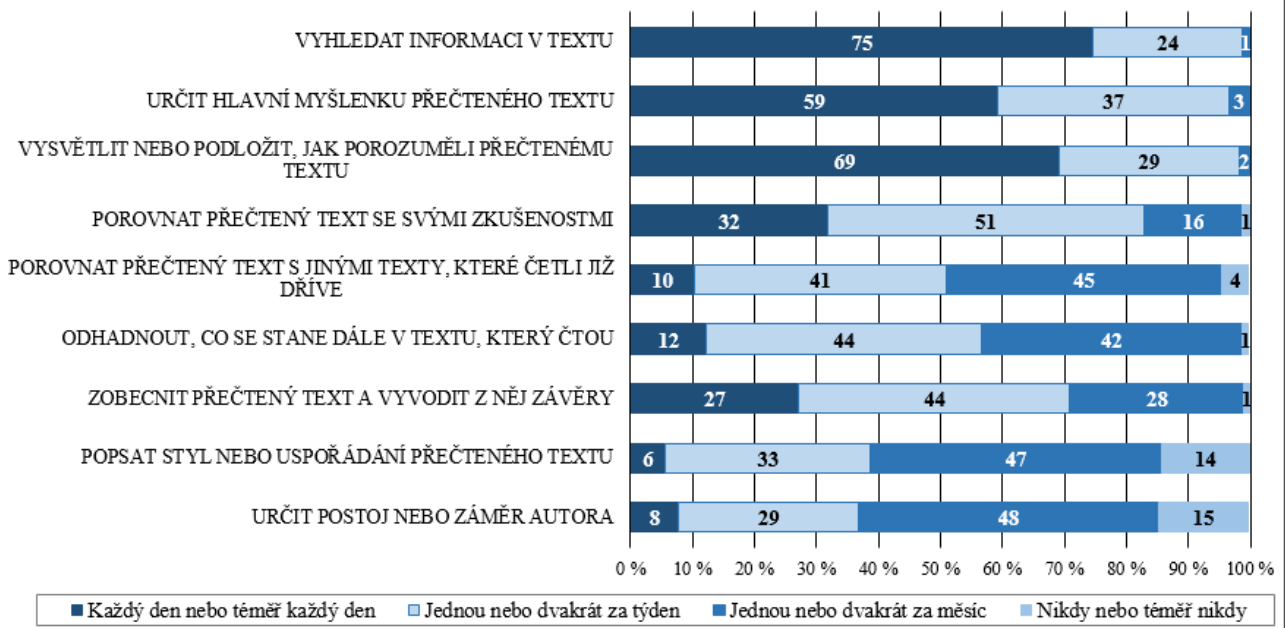
Otázka: Jak často se při výuce čtení a/nebo při aktivitách s ní spojených věnujete následujícím činnostem?

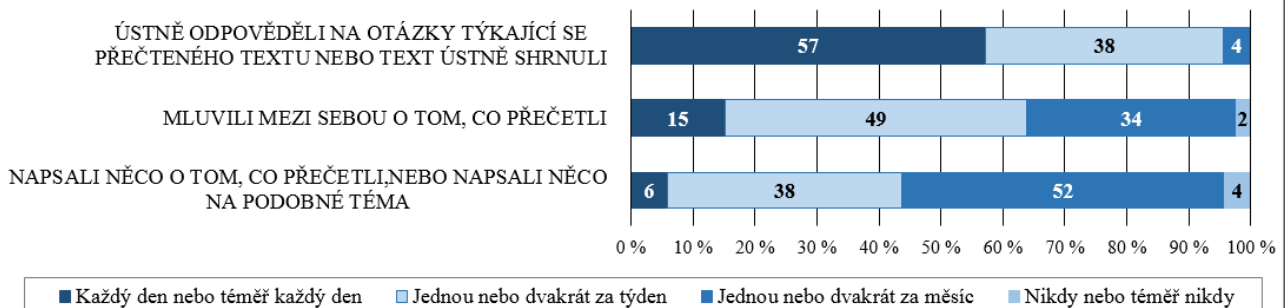
Otázka: Jak často při výuce v této třídě děláte následující činnosti?

Otázka: Jak často od žáků požadujete, aby prováděli následující činnosti, které rozvíjejí dovednosti a postupy nezbytné pro čtení s porozuměním?

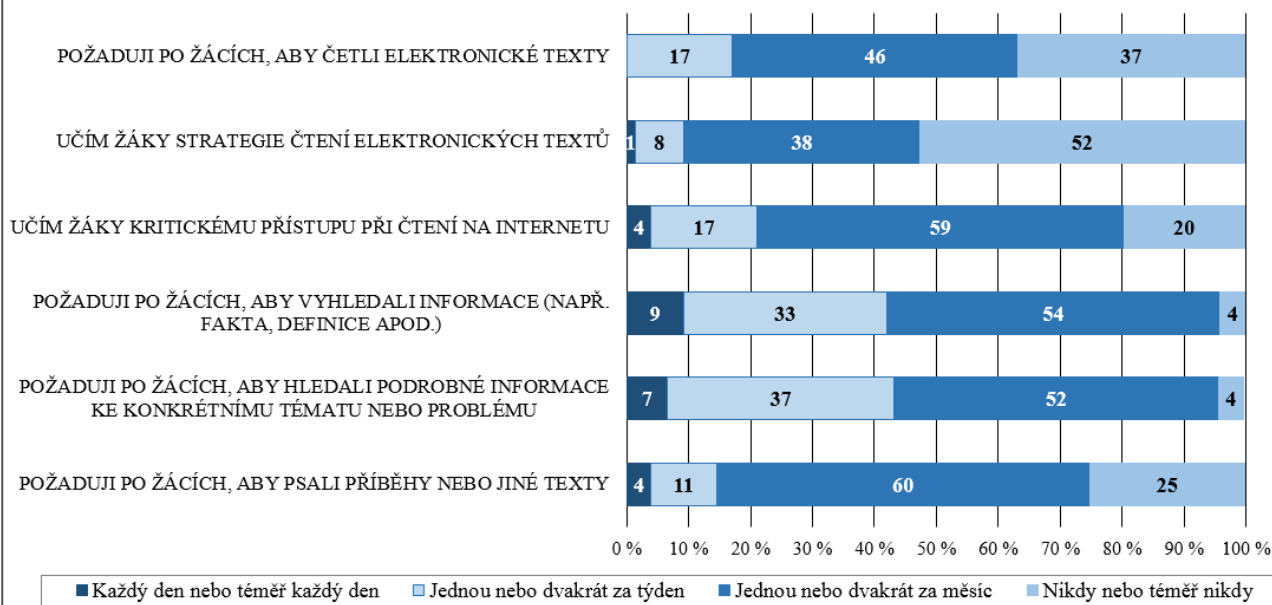

Otázka: Jak často od žáků požadujete, aby se věnovali následujícím činnostem poté, co přečetli nějaký text?

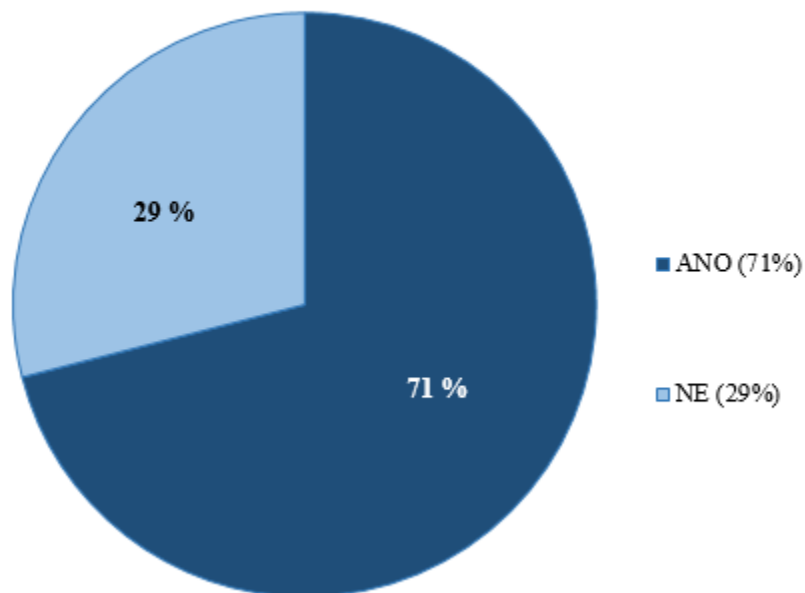

Otázka: Jak často provádíte následující činnosti na počítači při hodinách čtení

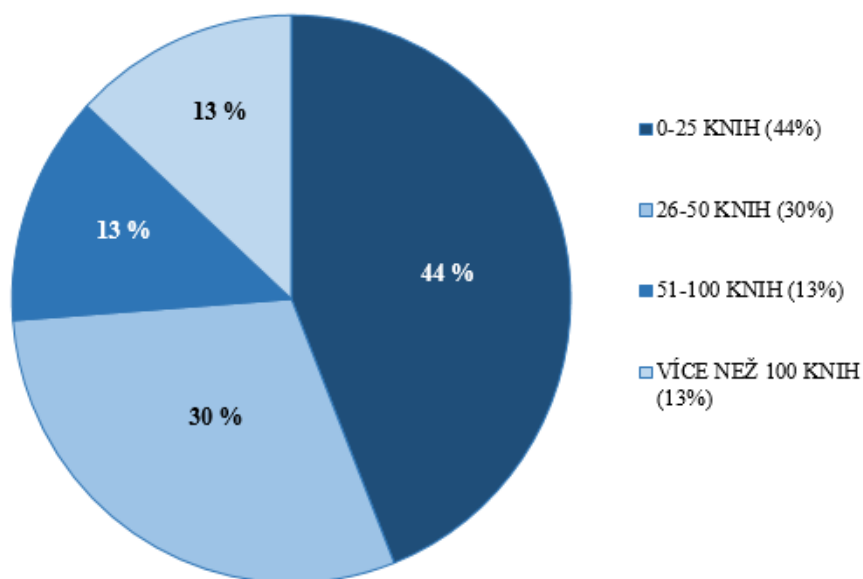
Týká se pouze žáků 4. ročníku v testované třídě, kteří mají při výuce čtení přístup k počítačům (včetně tabletů).

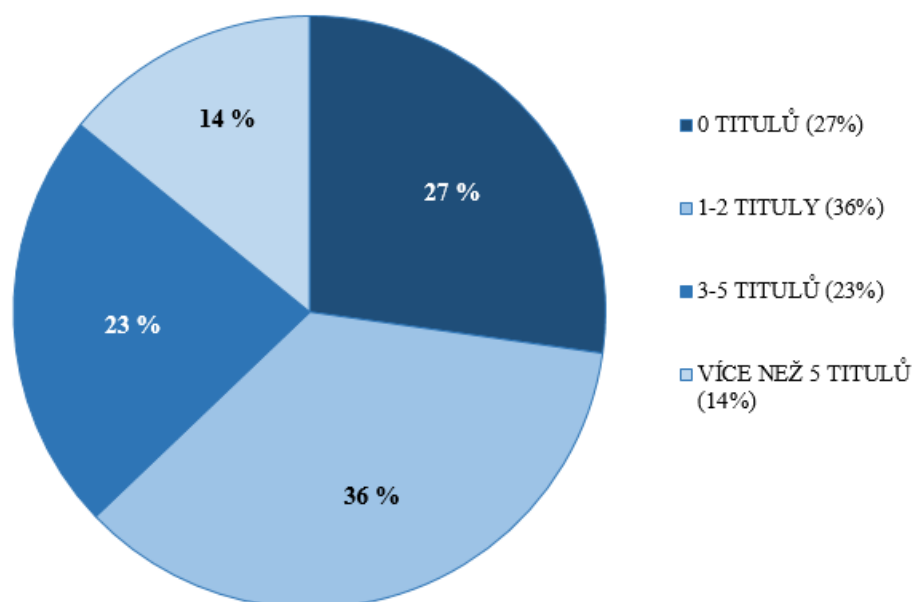
Otázka: Je ve vaší třídě knihovna nebo čtenářský koutek?

Otázka: Kolik knih je přibližně ve vaší třídní knihovně?
 Odpovídali pouze ti, kteří mají ve třídě knihovnu nebo čtenářský koutek.

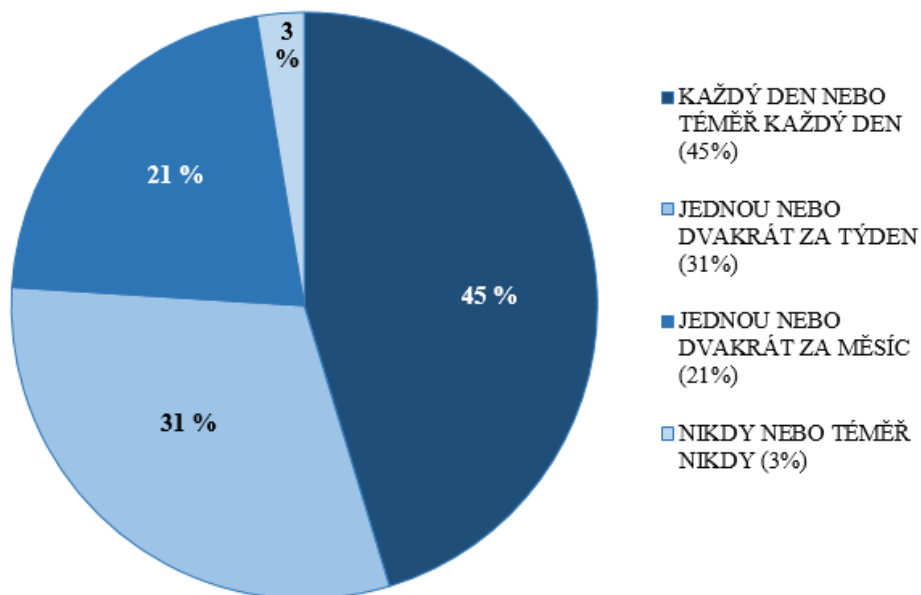

Otázka: Kolik různých časopiseckých titulů je přibližně ve vaší třídní knihovně?
 Odpovídali pouze ti, kteří mají ve třídě knihovnu nebo čtenářský koutek.

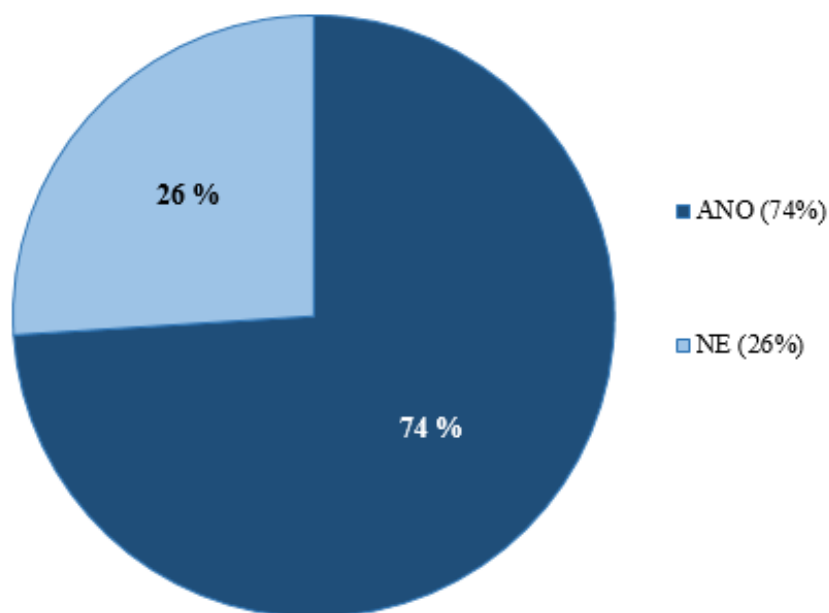
Otázka: Jak často dáváte žákům při vyučování možnost využít třídní knihovnu nebo čtenářský koutek?

Odpovídali pouze ti, kteří mají ve třídě knihovnu nebo čtenářský koutek.

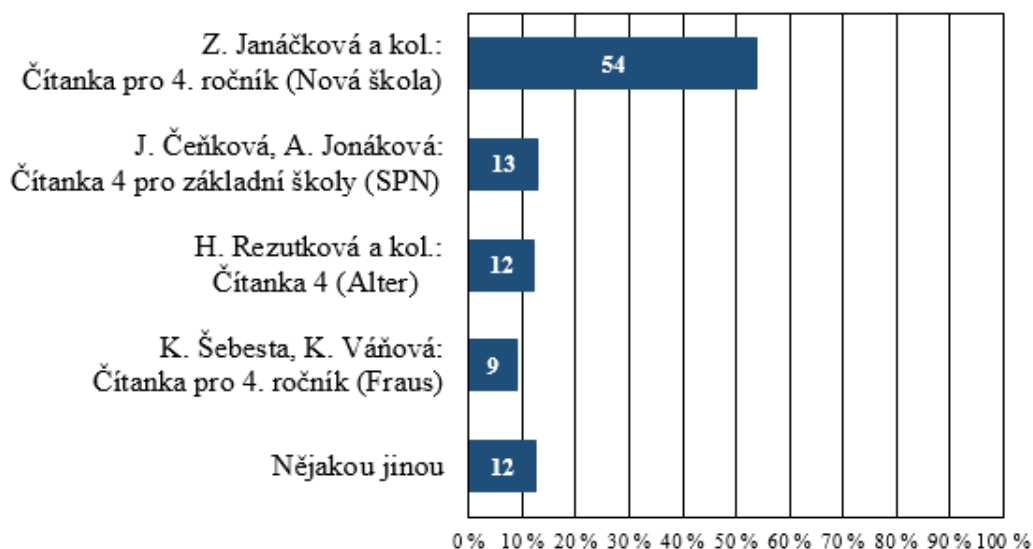

Otázka: Mohou si žáci z třídní knihovny nebo čtenářského koutku půjčit knihy domů?

Odpovídali pouze ti, kteří mají ve třídě knihovnu nebo čtenářský koutek.

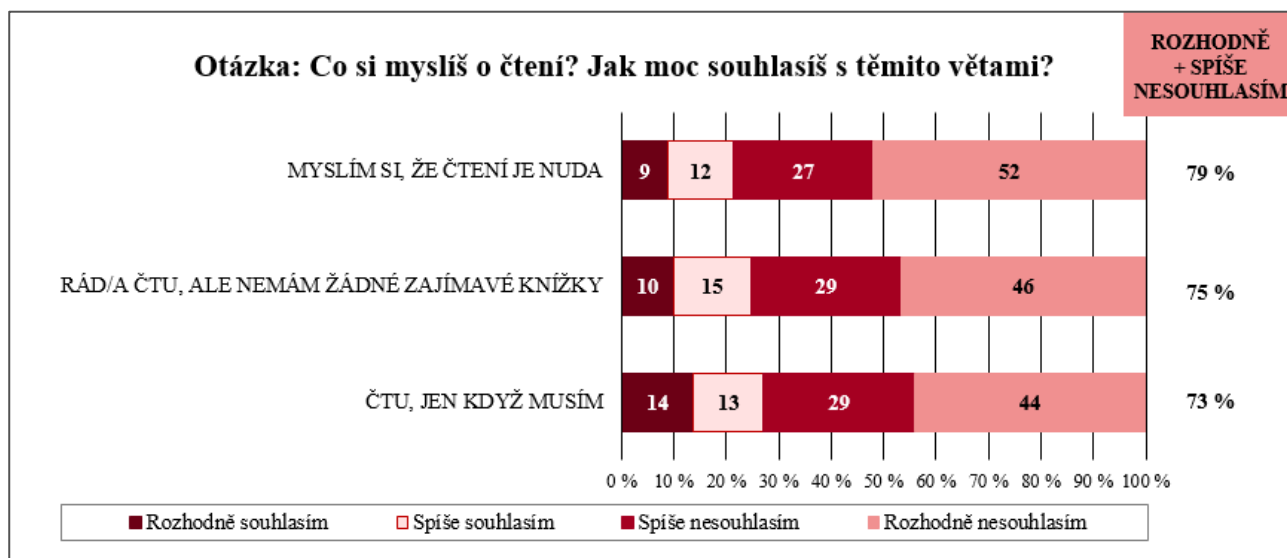
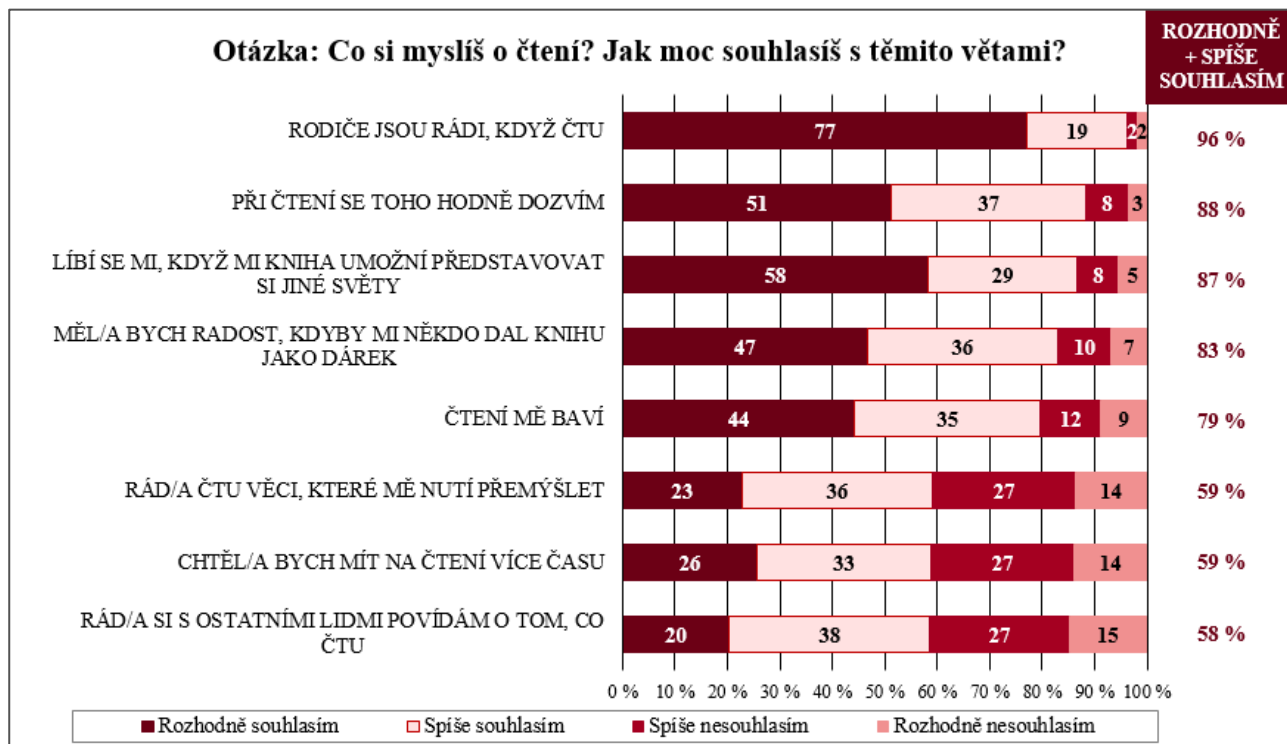
Otázka: Kterou čítanku nejčastěji používáte?

Otázka: Kterou knihu jste svým žákům v tomto pololetí doporučili?

Název doporučené knihy	Četnost doporučení
Staré pověsti české (E. Petiška) nebo (J. Eislerová)	31
Staré pověsti české a moravské (A. Ježková, R. Fučíková)	
Lovci mamutů (E. Štorch)	22
Mikulášovy patálie/prázdniny/průšvihy, Malý Mikuláš (R. Gosciny)	19
Děti z Bullerbynu (A. Lindgrenová)	16
Deník malého poseroutky (J. Kinney)	14
Boříkovy lapálie (V. Steklač)	10
Harry Potter (Joanne K. Rowlingová)	10
České dějiny očima psa (M. Drijverová)	8
Pipi dlouhá punčocha (A. Lindgrenová)	8
Robinson Crusoe (D. Defoe)	8
<i>vlastní výběr dětí</i>	13

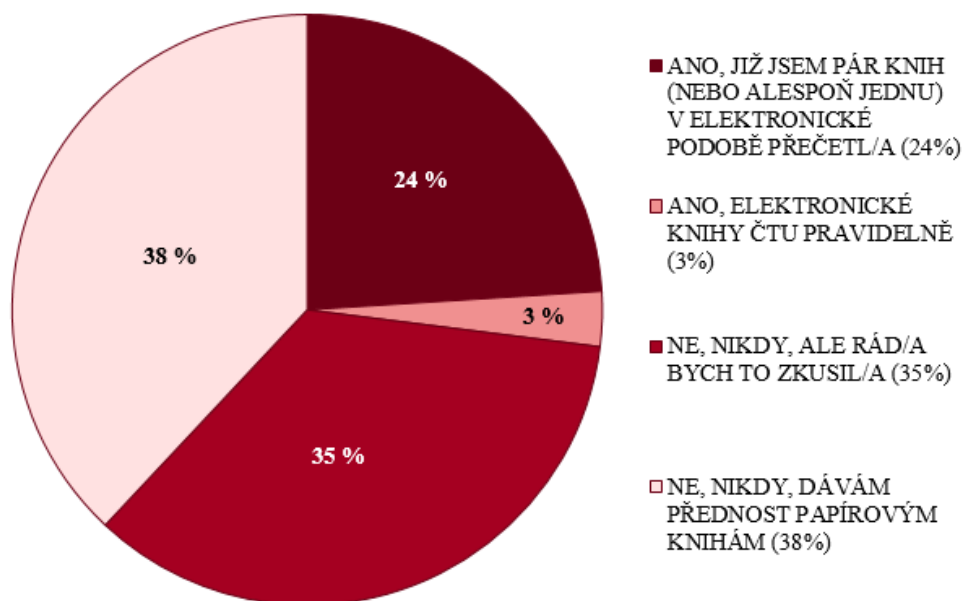
Žákovský dotazník (souhrnně za všechny zapojené školy)⁴

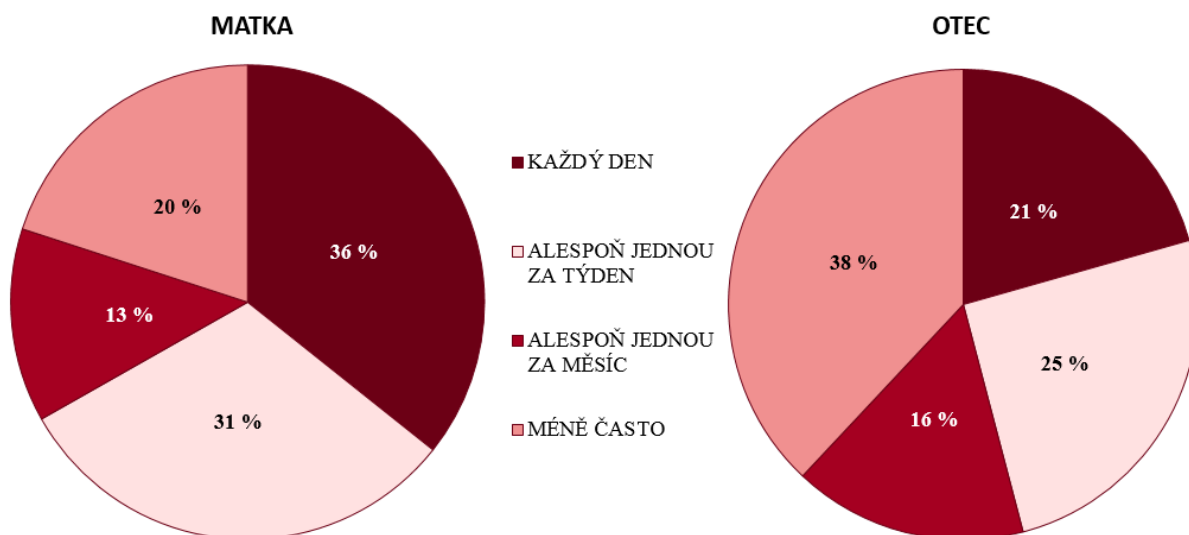
⁴ Žákovské dotazníky vyplnilo celkem 5 537 žáků ze 157 škol v České republice.

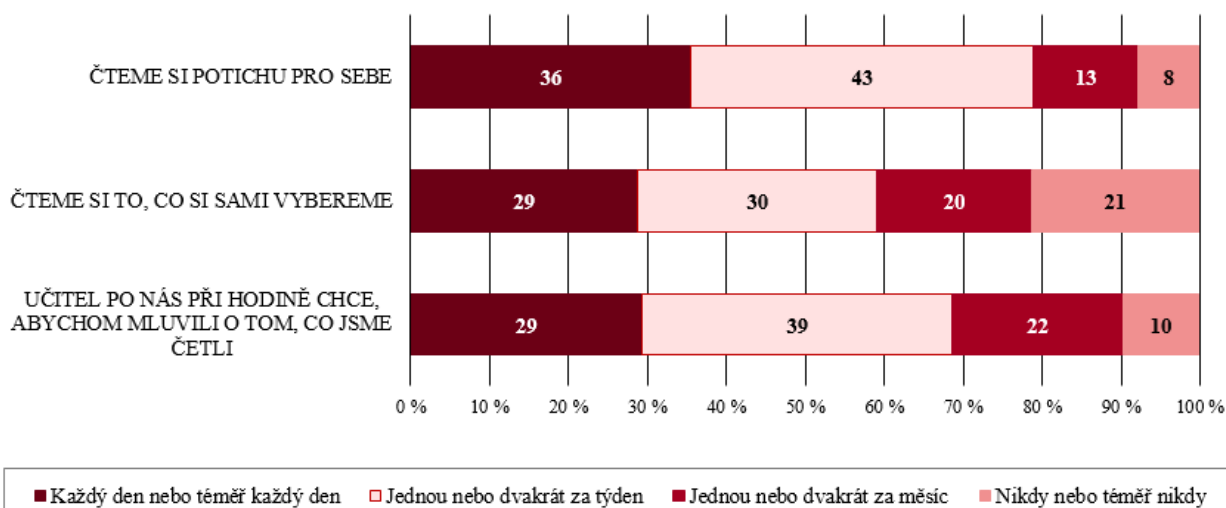
**Otázka: Četl/a jsi někdy nějakou knížku v elektronické podobě
(na čtečce, tabletu nebo počítači)?**

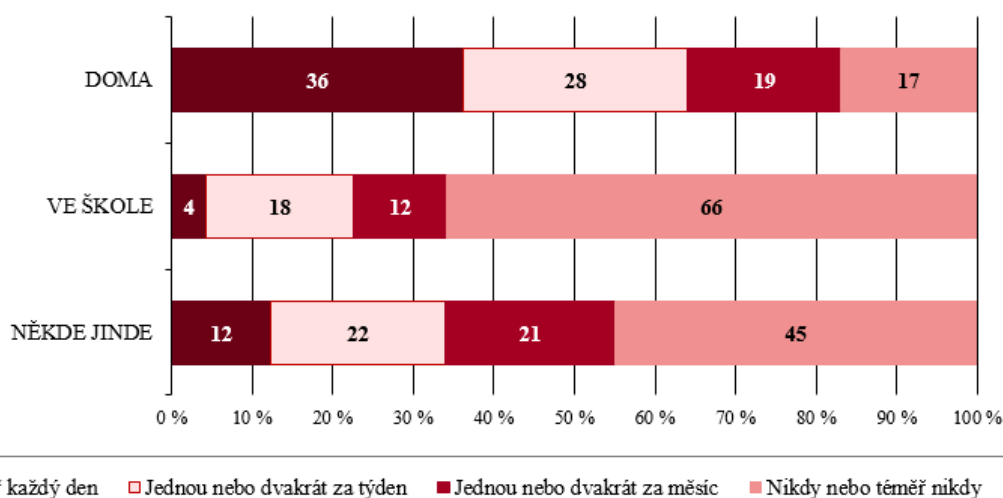
Otázka: Jak často si čtou nějakou knihu tvoji rodiče (papírovou či elektronickou)?

Otázka: Jak často ve škole děláte tyto věci?

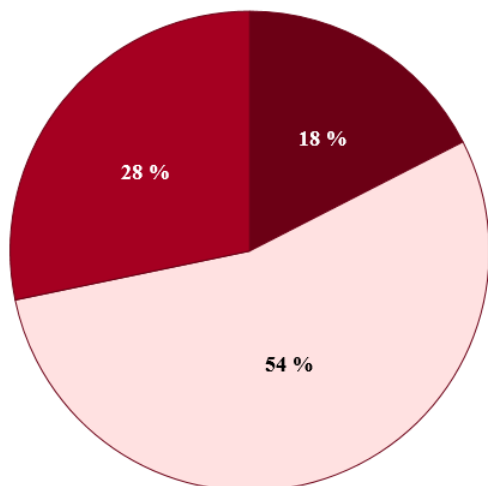

Otázka: Jak často používáš počítač nebo tablet doma nebo ve škole pro školní úkoly (včetně úkolů v hodině, domácích úkolů nebo studia mimo třídu)?

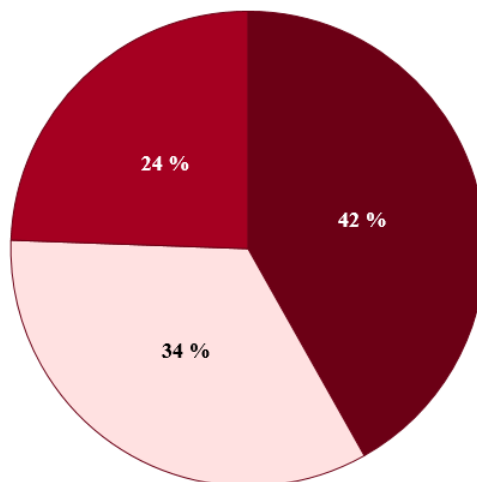

Otázka: Kolik času v běžném školním dni používáš pro školní úkoly počítač nebo tablet k těmto činnostem?

HLEDÁNÍ A ČTENÍ INFORMACÍ

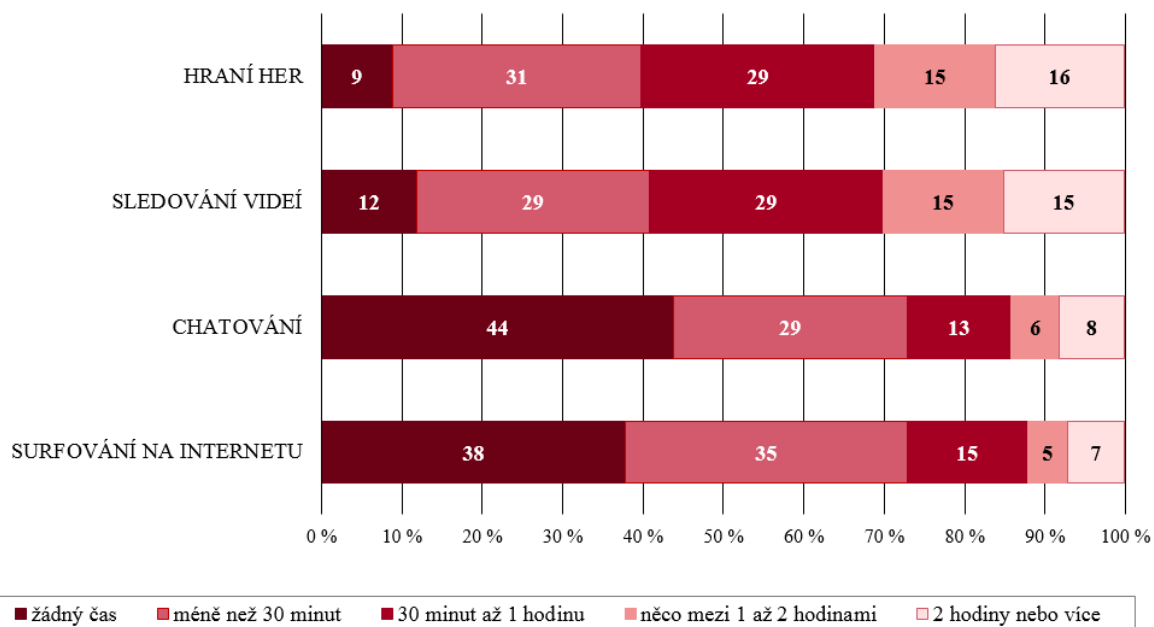

PŘÍPRAVA REFERÁTŮ A PREZENTACÍ

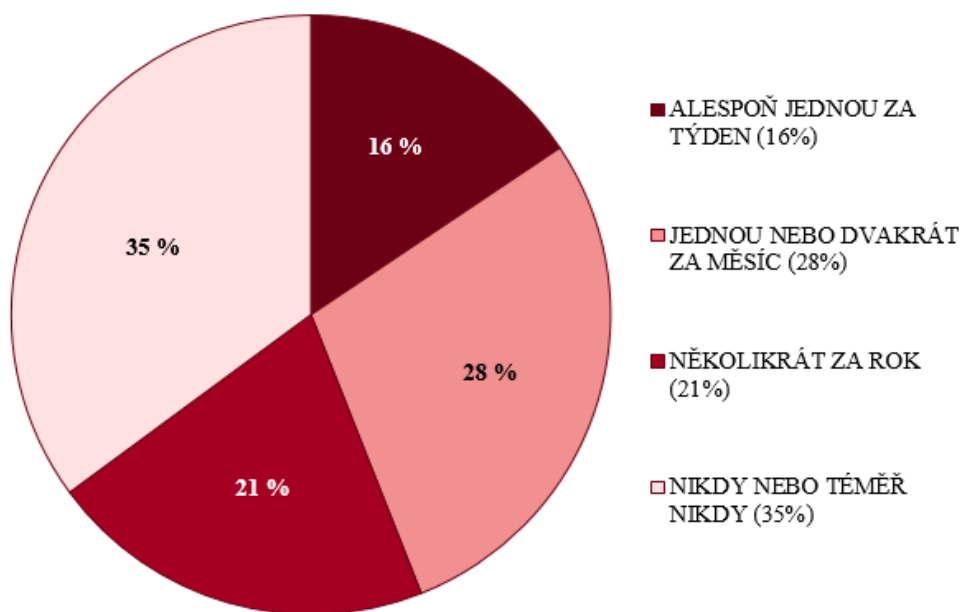

- VÍCE NEŽ TŘICET MINUT
- MÉNĚ NEŽ TŘICET MINUT
- ŽÁDNÝ ČAS

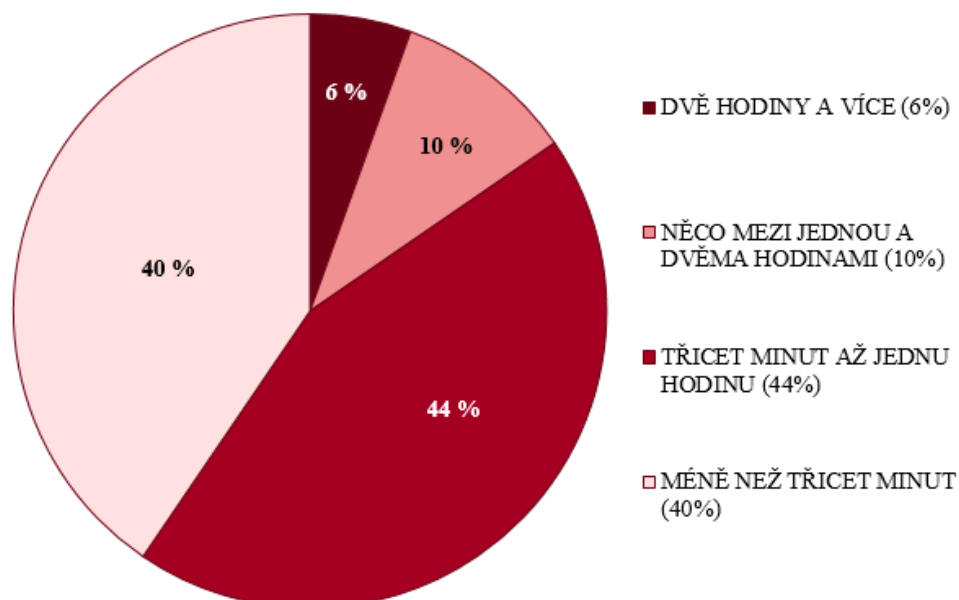
Otázka: Kolik času strávíš každý den na počítači nebo tabletu u následujících činností?

Otázka: Jak často si půjčuješ knihy (včetně elektronických) ve školní nebo v místní knihovně?

Otázka: Kolik času věnuješ během normálního školního dne čtení mimo školu?

8 Vybrané publikace

Česká školní inspekce vydala v oblasti mezinárodních šetření např. následující publikace:

Národní zpráva
TIMSS 2015

(Publikace je ke stažení [zde](#))

Mezinárodní šetření
TIMSS 2015

Národní zpráva

ČSI Česká školní inspekce

Národní zpráva
PISA 2015

(Publikace je ke stažení [zde](#))

Mezinárodní šetření
PISA 2015

Národní zpráva
Přirodovědná gramotnost

ČSI Česká školní inspekce

Národní zpráva
ICILS 2013

(Publikace je ke stažení [zde](#))

Mezinárodní šetření
ICILS 2013

Národní zpráva
Počítačová a informační gramotnost českých žáků

ČSI Česká školní inspekce

Národní zpráva
TALIS 2013

(Publikace je ke stažení [zde](#))

Šetření
TALIS 2013

Národní zpráva

ČSI Česká školní inspekce

TALIS 2013:
Souhrnná zpráva mapující pedagogické vedení ředitelů ZŠ v ČR

(Publikace je ke stažení [zde](#))

Mezinárodní šetření
TALIS 2013

Souhrnná zpráva mapující pedagogické vedení ředitelů základních škol v ČR

ČSI Česká školní inspekce

TALIS 2013:
Vzdělávací lídr - zkušenosti s realizací vzdělávacího programu pro vedoucí pracovníky ZŠ

(Publikace je ke stažení [zde](#))

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ
TALIS 2013

Vzdělávací lídr - zkušenosti s realizací vzdělávacího programu pro vedoucí pracovníky ZŠ

ČSI Česká školní inspekce